

[Miljøministeren]

enheder med dagligvareforsyning og institutioner og uden gennemkørende trafik. Planstyrelsen vil i en kommende kommuneplanorientering om trafik og kommuneplanlægning belyse dette spørgsmål. Sådanne funktionelle enheder kan være med til at styrke fællesskabet og samarbejdet i de enkelte bydele. Århus kommune har iværksat et forsøg med dette sigte, som støttes af miljøministeriet, boligstyrelsen og socialstyrelsen.

Der bør også overvejes andre institutionsformer end de traditionelle. Således kan en omdannelse af offentlige servicefunktioner f.eks. til mindre enheder tænkes afprøvet under brugernes medvirken og medansvar. Regeringen lægger vægt på, at befolkningen selv er med til at finde nye løsninger, som bygger på den enkeltes viden og erfaringer fra dagligdagen.

En oplødning af grænserne imellem den offentlige og den private service vil både i de mindre byer og i de større byers enkelte bydele kunne forbedre befolkningens mulighed for at have varieret serviceudbud – et serviceudbud, som ellers vanskeligt vil kunne eksistere med de knappe økonomiske ressourcer, der vil være til rådighed i de nærmeste år.

Også på andre områder kan der være behov for at tage traditionelle tankegange op til revision. Man har i mange år satset på at adskille generende, støjende og trafikskabende erhverv fra boliger. Dette må fortsat være et mål – også i de tilfælde, hvor udvidelser og ændringer af produktionen giver miljøproblemer. En del erhvervsvirksomheder er dog af en sådan karakter, at de kan trives side om side med boliger uden gener for beboerne eller for bydelen. Det har også vist sig, at visse udsanerede virksomheders overlevelsesmuligheder er forringede – med nedlæggelse af arbejdspladser til følge. På denne baggrund ser regeringen det som særdeles vigtigt, at omdannelsen af byerne fremmer indpasning og bevaring af mindre, lokalt tilknyttede erhvervsvirksomheder sammen med boligbebyggelsen, men med tilstrækkelige hensyn til sikkerheds- og miljøforhold. Det bør undersøges, om nye erhvervstyper kan indpasses i eksisterende boligområder eller i umiddelbar nærhed af disse uden forurenings- og trafikgener. På denne måde kan transportproblemerne mellem bolig og arbejde mindskes og de enkelte byområders

mangfoldighed øges. Regeringen ser gerne, at erhvervslivet ekspanderer i de egne af landet, som har mest brug for denne udvikling, dvs. i de eksisterende egnsudviklingsområder.

6. De større byer.

Planstyrelsens debatoplæg lægger særlig vægt på byerne.

Regeringen vil i det følgende præsentere nogle af sine synspunkter på de planlægningsproblemer, der findes i de fleste større byers forskellige bydele, og som under alle omstændigheder skal tilpasses lokale forhold.

De større byers centrale bydele.

I de centrale bydele findes normalt den dårligste boligmasse og mangel på lys, luft og friarealer. Det er ofte her, de dårligst stillede befolkningsgrupper bor. Arealerne mellem bygningerne bruges hovedsagelig til parkering og til at afvikle en stor trafikmængde. Trafikpresset skyldes bl.a., at der er gode indkøbsmuligheder i de centrale områder og flere arbejdspladser end boliger.

Regeringen lægger vægt på, at der sker en fortsat udtynding af den eksisterende bebyggelse, dels for at forsyne områdets beboere og brugere med friarealer i et rimeligt omfang, dels for at lette trafikpresset og mindske miljøgenerne. Ved en udtynding må der lægges vægt på at opretholde en rimelig balance imellem bolig- og erhvervsbebyggelse og på at bevare områdets historiske og kulturelle værdier. De ringeste bygninger bør fjernes, mens resten bør istandsættes og moderniseres med sigte på, at den eksisterende befolkning i videst muligt omfang skal kunne forblive i kvarteret. De mennesker, som må flytte på grund af udtyndingen, skal så vidt muligt tilbydes genhusning i miljøer, som svarer til deres ønsker. Trafiknettet bør saneres med henblik på at begrænse biltrafikken og øge trafiksikkerheden for de svage trafikanter.

Etageboligområder i de større byer.

I nogle af disse kvarterer er det nødvendigt at forbedre arealer og faciliteter nær ved boligerne. Der kan være tale om at etablere fællesfunktioner, som kan være samlingssted for sociale og kulturelle aktiviteter for beboerne. Derudover kan en rekreativ udnyttelse af de ubebyggede arealer, f.eks. ved etablering af nærhaver, forøge udfoldelsesmulig-